

Sam Provoost, Wouter Van Gompel, Ward Vercruyssen, Jo Packet & Luc Denys

Meer lezen? Provoost S, Van Gompel W, Vercruyssen E, Packet J en Denys L (2015). Permanente Inventarisatie van de Natuurreservaten aan de Kust, PINK II. Eindrapport periode 2012-2014. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2015 (8890955). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Debat in Vlaanderen rond vos en everzwijn brengt partijen niet dichterbij elkaar, integendeel (NB 09/15)

De terugkeer van (bijna) verdwenen diersoorten zoals vos en everzwijn heeft de voorbije jaren een hardnekkig debat doen ontstaan. Uit INBO-onderzoek blijkt dat dit debat de partijen niet dichterbij elkaar brengt, maar integendeel oude tegenstellingen bevestigt en zelfs versterkt.

Het INBO bestudeerde de discussies die van 1995 tot 2013 werden gevoerd op diverse fora, waaronder massamedia, sociale media, ledentijdschriften, websites van organisaties, en in het Vlaams Parlement.

Ons onderzoek laat zien dat in die fora dezelfde argumenten voortdurend worden herhaald.

Opvallend is ook dat de discussies zich steeds ontwikkelen in de richting van drie tegenstellingen:

- Horen de dieren hier thuis of niet?
- Zijn ze nuttig of schadelijk?
- Moeten wij hun aantallen reguleren of reguleert de natuur dat zelf?

Om hun argumenten kracht bij te zetten, maken de betrokkenen gebruik van verschillende strategieën. Zo gebruiken ze strijdbare taal ('de strijd tegen het wilde varken wordt op verschillende fronten geopend') en intensiverende termen (jagers veroorzaken 'een bloedbad'). Tegenstellingen worden benadrukt en overdreven (zij: de natuurfundamentalisten versus wij: de 'échte' natuurliefhebbers) en problemen worden complexer gemaakt door verbanden te leggen die voorheen niet bestonden. Een voorbeeld hiervan is het koppelen van predatie door vos aan natuurdoelstellingen. Andersdenkenden worden bekritiseerd, gestigmatiseerd en bij momenten zelfs onmenselijk.

De discussies worden veelal gevoerd tussen gelijkdenkenden in de eigen media. Hierdoor worden tegenstellingen tussen groepen in stand gehouden en verder aangescherpt.

Het resultaat is dat de discussies zelf, onbedoeld, een verdere polarisatie tot gevolg hebben. Het begrijpen en herkennen van deze patronen kan helpen om

het debat om te buigen naar een meer constructieve dialoog tussen de betrokken partijen.

Ann Van Herzele, Noelle Aarts en Jim Casaer

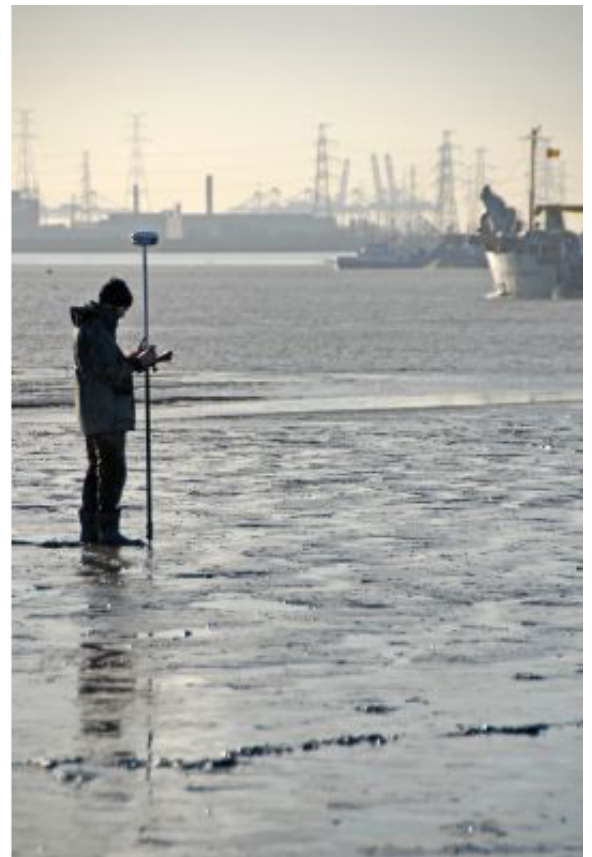
Meer lezen?

- [Van Herzele A., Aarts N., Casaer J. 2015. Wildlife comeback in Flanders: tracing the fault lines and dynamics of public debate. European Journal of Wildlife Research 61: 539-555.](#)
- [Van Herzele A., Aarts N., Casaer J. 2015. To protect or to kill? Polarising dynamics of public debate on foxes and wild boar in Flanders](#)

Zeeschelde-rapport 2014 (NB 09/15)

Jaarlijks rapporteert het INBO over de toestand van de Schelde. We beschrijven dan hoe de biologische diversiteit in onze grootste getijdenrivier evolueert.

In 2014 krioelde het water van het leven met een hoge biomassa aan (aas)garnalen en grote aantallen vissen. Spiering, een trekvissoort, plant zich ondertussen al enkele jaren massaal voort en is momenteel de dominante vissoort. Maar de fint, die hogere eisen stelt, kon zich voor het derde jaar op rij niet succesvol voortplanten. Het aantal vissoorten met een succesvolle voortplantingscyclus in de [Zeeschelde](#) is stabiel, maar neemt af in de Rupel sinds 2010. De biomassa aan bodemdieren (staalname najaar 2013) gaat verder omlaag in de Nete, de Dijle, de Rupel en de Durme. In de Zenne en de zwak brakke en zoete Zeeschelde noteerden we gelijkblijvende tot iets hogere biomassa's.

Het aantal overwinterende watervogels is de laatste jaren stabiel.

We maakten ook een nieuwe ecotopenkaart (toestand 2013). Hieruit blijkt een toename aan slik- en schorhabitat in de Zeeschelde sinds 2010. Dit is te danken aan een daling van de laagwaterstand en de voltooiing van veiligheids- en natuurinrichtingsmaatregelen. Daarbij wordt extra ruimte voor de rivier gecreëerd. Deze werken vinden onder andere plaats in het kader van het SIGMA-plan. In de Beneden-Zeeschelde is er een toename van natuurlijk, hard substraat. Deze hardsubstraatzones zijn veen of kleilagen die zichtbaar worden door het eroderen van bovenliggende, zachtere bodemlagen. Als deze trend zich